

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 กิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช	5
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช	5
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช	5
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช	6
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช	6
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมวางแผนและพัฒนาพันธุ์พืช	6
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	6
กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	8
2.2 พรรณไม้หอม	8
2.3 ลักษณะของพรรณไม้ดอกหอม	8
2.4 การส่งกลิ่นของดอกไม้หอม	9
2.5 ไม้ดอกหอมในวรรณคดีไทย	11

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.6 ไม้ดอกหอมในวิถีชีวิตคนไทย	12
2.7 จุดเด่นของไม้ดอกหอม	13
2.8 ประโยชน์ของไม้ดอกหอม	13
2.9 เกณฑ์การจำแนกความหายากและใกล้สูญพันธุ์	14
2.10 พรรณไม้ดอกหอมพื้นเมืองที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ในประเทศไทย	17
2.11 ปัจจัยที่ทำให้ไม้ดอกหอมหายากและใกล้สูญพันธุ์	17
2.12 เทคโนโลยีการเกษตรช่วยอนุรักษ์พรรณไม้	18
2.13 สภาพที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของไม้หอม	21
2.14 วิธีขยายพันธุ์ไม้ดอกหอม	22
2.15 ลักษณะภูมิศาสตร์ของจังหวัดสงขลา	22
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	24
3.1 อุปกรณ์	24
3.2 วิธีการศึกษา	22
วิธีอัดพรรณไม้แห้ง	25
การเก็บรักษาตัวอย่างพืชโดยการอัดแห้ง	25
การเตรียมสมุดบันทึกข้อมูล	25
การเลือกเก็บตัวอย่างพืช	26
การเตรียมตัวอย่างพืชก่อนการอัดแห้ง	27
การอัดพืชลงในแผ่นอัดพันธุ์ไม้	27
การป้องกันเชื้อราและแมลงทำลายตัวอย่างพืช	28
การติดพืชที่แห้งกับกระดาษ	29
การติดแผ่นกำกับพันธุ์พืช	29
การคอง	30
3.3 สถานที่ศึกษา	31
บทที่ 4 ผลการศึกษา	32
4.1 การสำรวจ รวบรวมและศึกษาชนิดพรรณไม้หอมและไม้หอมหายาก ของจังหวัดสงขลา	32

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.2 โรงเรียนเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ปลูกรักษาและอนุรักษ์พรรณไม้ หอมและไม้หอมหายากของจังหวัดสงขลา	108
4.3 ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องจากสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	108
4.4 การใช้ประโยชน์ในทางสังคมและสิ่งแวดล้อม	110
4.5 การปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของพรรณไม้	110
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	111
ปัญหาและอุปสรรค	111
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงพรรณไม้หอมและไม้หอมหายากในจังหวัดสงขลา	32
2. แสดงรายชื่อผู้นำทางในจังหวัดสงขลา	136
3. แสดงทะเบียนพรรณไม้โรงเรียนสาธิต	137

สารบัญภาพ

(8)

ภาพที่	หน้า
1. กระดังงาไทย (<i>Cananga odorata</i> (Lam.) Hook.f. & Thomson var. <i>odorata</i>)	38
2. กระดังงาสงขลา (<i>Cananga odorata</i> (Lam.) Hook. f. & Thomson var. <i>fruticosa</i> (Craib J.Sincl.)	39
3. กล้วยมูตั่ง (<i>Uvaria grandiflora</i> Roxb.ex Hormem var. <i>grandiflora</i>)	40
4. กฤษณา (<i>Aquilaria crassna</i> Pierre ex Lecomte)	41
5. กลาย (<i>Mitrephora keithii</i> Ridl.)	42
6. กาทหลง (<i>Bauhinia acuminata</i> L.)	43
7. การเวก (<i>Artabotrys hexapetalus</i> (L.f.) Bhandari)	44
8. กะระกะร่อน (<i>Cymbidium aloifolium</i> (L.) Sw.)	45
9. กุหลาบ (<i>Rosa</i> spp.)	46
10. แก้ว (<i>Murraya paniculata</i> (L.) Jack)	47
11. แก้วมูกดา (<i>Fagraea ceilanica</i> Thunb)	48
12. กรรณิการ์ (<i>Nyctanthes arbor-tristis</i> L.)	49
13. ข้าวหลามดง (<i>Goniothalamus laoticus</i> (Finet & Gagnep.) Ba^n)	50
14. เข็มหอม (<i>Ixora ebarbata</i> Craib)	51
15. เข็มหลวง (<i>Ixora</i> sp.)	52
16. จันทร์กระพ้อ (<i>Vatica diospyroides</i> Symington)	53
17. จำปาป่า (<i>Michelia champaca</i> L.)	54
18. จันทน์เทศ (<i>Myristica fragrans</i> Houtt.)	55
19. จำปีแขก (<i>Michelia figo</i> (Lour.) Spreng.)	56
20. จำปีจีน (<i>Magnolia maudiae</i> var. <i>platypetala</i> (Hand.-Mazz.) Sima)	57
21. จำปีสิรินธร (<i>Magnolia sirindhorniae</i> Noot. & Chalermklin)	58
22. จำปีหนู (<i>Magnolia compressa</i> Maxim)	59
23. จำปูน (<i>Anaxagorea javanica</i> Bl.)	60
24. ชงโค (<i>Bauhinia purpurea</i> L.)	61
25. ชมนาด (<i>Vallaris glabra</i> Ktze.)	62
26. นมแมว (<i>Rauwenhoffia siamensis</i> Schaeff.)	63
27. นมหนู (<i>Mitrephora vandaeflora</i> Kurz)	64

ภาพที่	หน้า
28. นางแย้ม (<i>Clerodendrum chinense</i> (Osbeck)Mabb.)	65
29. นางแดง (<i>Mitrephora maingayi</i> Hook.f. & Thomson)	66
30. บัวสวรรค์ (<i>Gustavia gracillima</i> Miers)	67
31. บุนนาค (<i>Mesua ferrea</i> L.)	68
32. บุษบาแต่งงาน (<i>Friesodielsia desmoides</i> (Craib) Steenis)	69
33. บุษبالำเจียก (<i>Goniothalamus tapis</i> Miq)	70
34. บุษบาสำหรี (<i>Citharexylum spinosum</i> L.)	71
35. ประยงค์ (<i>Aglaia odorata</i> Lour.)	72
36. ป่าหนันช้าง (<i>Goniothalamus giganteus</i> Hook.f. & Thomson)	73
37. พุดซ้อน (<i>Gardenia augusta</i> (L.) Merr.)	74
38. พุดตรงอน (<i>Euclinia longiflora</i> Salisb.)	75
39. พุดน้ำบุษย์ (<i>Gardenia carinata</i> Wall.)	76
40. พุดบูรพา (<i>Gardenia</i> sp.)	77
41. พุดเศรษฐีสยาม (<i>Tabernaemontana pachysiphon</i> Stapf)	78
42. พุดสามสี (<i>Brunfelsia uniflora</i> (Pohl) D.Don)	79
43. พุดพิชญา (<i>Wrightia antidysenterica</i> (L.) R. Br.)	80
44. พุดแสงอุษา (<i>Gardenia taitensis</i> DC.)	81
45. พิภูล (<i>Mimusops elengi</i> L.)	82
46. พุทธรักษา (<i>Canna indica</i> L.)	83
47. พุดฝรั่ง (<i>Tabernaemontana pandacaqui</i> Poir.)	84
48. พลิ้งตีนเป็ด (<i>Hymenocallis littoralis</i> Salisb.)	85
49. มณฑา (<i>Manolia liliifera</i> (L.) Bail.)	86
50. มหาพรหมราชินี (<i>Mitrephora sirikitiae</i> Weerasooriya, Chalermglin & M.K.R. Sannders)	87
51. มะเดื่อหอม (<i>Ficus hirta</i> var. <i>hirta</i>)	88
52. มะลิ (<i>Jasminum sambac</i> (L.) Aiton.)	89
53. มะลิซ้อน (<i>Jasminum sambac</i> (L.) Aiton)	90
54. มะลิวัลย์ (<i>Jasminum adenophyllum</i> Wall.)	91
55. มะลิหลวง (<i>Jasminum nitidum</i> Skan)	92
56. โมก (<i>Wrightia religiosa</i> Benth. Ex Kurz)	93
57. โมกแดง (<i>Wrightia dubia</i> Spreng)	94
58. ยี่หุบ (<i>Magnolia coco</i> (Lour.) DC.)	95

ภาพที่	หน้า
59. ราตรีสวรรค์ (<i>Cleodendrum calamitosum</i>)	96
60. รวงผึ้ง (<i>Schoutenia glomerata</i> King subsp. <i>peregrin</i> (Craib) Roekm)	97
61. ราชาวดี (<i>Buddleja paniculata</i> Wall.)	98
62. ลำควนดอกแดง (<i>Melodorum fruticosum</i> Lour)	99
63. ลำควนคอย (<i>Mitrephora wangii</i> Hu.)	100
64. สายหยุด (<i>Desmos chinensis</i> Lour.)	101
65. สารภี (<i>Mammea siamensis</i> Kosterm.)	102
66. สารภีทะเล (<i>Calophyllum inophyllum</i> L.)	103
67. สาละลังกา (<i>Couroupita guianensis</i> Aubl.)	104
68. หอมหมื่นลี้ (<i>Osmanthus fragrans</i> Lour.)	105
69. หิรัญญิการ์ (<i>Beaumontia grandiflora</i> Wall.)	106
70. หีบไม้งาม (<i>Carissa grandiflora</i> A. DC.)	107

ภาพผนวกที่

1. สถานที่ปลูกไม้หอมโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	116
2. การเก็บรวบรวมพรรณไม้หอมในรูปการคอง	117
3. การเก็บรวบรวมพรรณไม้หอมในรูปของการทำพรรณไม้แห้ง	118
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศึกษาต้นฐานวิทยาของพรรณไม้หอม	119
5. อาคารพิพิธภัณฑ์พืชโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	120
6. แสดงผลงานนักเรียนและแหล่งเรียนรู้ในห้องพิพิธภัณฑ์พืช	121
7. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ศิลปะ (การประดิษฐ์จากเศษวัสดุพืช)	122
8. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ศิลปะ (การวาดภาพและการวาดลายเส้น)	123
9. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ศิลปะ (การแต่งเพลง)	124
10. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี (การประดิษฐ์ภาพและรูปสัตว์ต่าง ๆ จากเศษวัสดุพืช)	125
11. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี (การประดิษฐ์จากเศษวัสดุพืช)	126

ภาพผนวกที่

หน้า

12. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (การเรียงความ)	127
13. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (การแต่งประโยค)	128
14. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (การแต่งกลอนและการเรียงความ)	129
15. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (จำนวน)	130
16. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ต้นไม้ที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า)	131
17. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับหน่วยต้นไม้ที่จันทรักษ์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2	132
18. การใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบูรณาการกับชมรมเพลินพฤกษาและชมรมหุ่นน้อยพฤกษศาสตร์	133
19. การทำป้ายชื่อพรรณไม้หอมพุดฝรั่งและกาหลง	134
20. การทำป้ายชื่อพรรณไม้หอมหีบไม้งามและมะลิ	135

